

Bányászat

A Tatabányai Szénbányák feltárási csapatai a XIII. pártkongresszus és a felszabadulás 40. évfordulója tiszteletére felajánlották, hogy az év második felében öt kilométerrel több föld alatti vágatot hajtanak ki, s ezzel megteremtik a zavartalan és folyamatos széntermelés egyik legfontosabb feltételét.

Nosztalgia vonaton a Keleti centenáriumnán

Augusztus 16-án lesz 100 esztendő a Keleti pályaudvar, az ország legforgalmasabb utazási központja. A centenáriumnán napján ünnepséget tartanak a már történelmi korú vasútállomáson, s ennek keretében 10 óra 20 perckor nosztalgia vonatot indít a MÁV Gödöllőig. A régi kocsikból álló szerel-

vényt egy öreg gőzös húzza. A rajta szolgálatot teljesítő vasutasok a 100 évvel ezelőtti, korabeli ruhákat viselik majd.

A nosztalgia vonatra bárki válthat jegyet — osztálytól függően — 100, illetve 150 forintért szombattól a Keleti pályaudvar pénztáraitban.

Szegedi virágcsokrok (5.)

Virágpiac éjjel — nepper

„A Nemzeti Színház sarkán, ahol a Nagykörút keresztezi a Rákóczi utat, nyílás idején asszonyok csapata árulja a rózsát. Amit itt és a pesti utcákon is árulnak, mind szegedi termés” — írta Szalóky István 1955-ben, amikor még volt Nemzeti Színház. Most csak szegedi termés van. Volt és lesz... (mint a Nemzeti).

— Virradat előtt kezdtük el szedni a rózsát. Először mindig a fehérét, mert azt a sötétben is láttuk, hajnal-tól meg a többi, a színeseket, azoknak is előbb a világosabbjait. Teleraktuk a rózsakosarakat, kibéleltük, és rétegeztük lapulevéllé és jéggel — amit télen a deszki pusztán vágunk, majd jégveremben tároltuk, aztán a szőregi vasútállomáson feladtuk. A Nyugati-ban Jankovics István szállítmányozó várta, és vitte a csarnokba. Ott árulták a családtagok a galérián a rózsát — emlékezik Bódi János, aki iskolázatásán is a rózsának köszönheti.

— Idefigyeljen, uram! Az a nagy igazság, hogy nem vagyunk egységesek! Ha egy kis eszünk volna, azt csinálnánk, hogy amikor kezd befulladni a virág odafönt a piacon, és a hiénák várják, hogy filléreikért odaadjuk, mindnyáján belevágnánk a kukába egyforma mennyiséget. Az majd megtartaná az árakat. Így viszont mindenki jól jár, csak a termelő nem! — mondja Z. bácsi a homoki tanyán virágossá átváltozott hajdani zöldségerősz, miközben ellenőrző, jól kevertem-e meg a vizet. Langyosnak, 28 fokosnak kell lennie. Azzal lehet legjobban felélesztetni a tegnap éjjelről kimaradt szegfűt. Délelőtt jött vissza a fia a pesti virágpiacról, s a nyakán ragadt árut — mert természetesen ő sem vágta a kukába — az esti visszaszállításra „megszívati” szorgalmasan állítgatja vízes-vödörbe. Ki tudja, lehet, hogy holnapra „megindul” a szegfű, emelkedik az ára. A jó híre: a díszítőzöldet, a plumósát veszik, mint a cukrot. Az kell most vinni.

Csomózzuk, osztályozzuk ötvenesével, kötözzük a lehetfinom csipkét idéző zöldet, amely sunyi, égető szúrásaival figyelmeztet, nem adja olcsón az életét. Estig megtekerik a mikrobusz dobozolt szegfűvel, hűtőben tárolt sárga fréziával, tetőig rakott puha zölddel, elegáns holland irisz kötegeivel. A kocsireflektorok fényében feltűnnek az egyszerű előzőtt, másszor előző megrakott autók. Pest felé közeledve egyre sűrűbben. A csomagartón, utánfutón sok kis láda, dagadtra gyömösölt Raschel-zsák: zöldségtermelők igyekeznek a *Bosnyák térre*. Egy-két hatalmas, ruháskosárral rozsakosár: virágosok. Irány a nagycsarnok. Tizenkettő. Az óra elütötte az éjfélt, mi még majdnem a dagadtra hízott fenyőágról a piac előtti téren. Tele már a csarnokból kiszorultak bőrzéje a Sóház utca, s a ténnyel somogyi, zalai zöldségtermelők között életveszélyes szalozást jelent a piac megközelítése. Áll a bál: a tehetetlen piacrendész — mert

neki az árusítás szabályságát igazoló blokk a fontos — kirója a portéka után számítható helypénzt. A jegyet szorongató, immár „jogosult” termelő kitergeti holmiját és árulná. Nem sokára jön a rendő, és sorra bünteti, engedély nélküli közterület-foglalásért. Látható, hogy forgalmi sáv, közlekedési terület, semmi keresnivalója ott, nem hogy a halomba rakott árunak, várakozó gépkocsinak sem! Van kijelölt hely. Haj...!

Nekünk már az este foglaltak bent placot. Betolattunk, kipakolunk. A legyek valamivel lassabban csapnak le az asztalon hagyott húsról, mint a szabadnapos népi zenekarra emlékeztető vegyes brigád tagjai a kirokott szegfűre. A töltöttgallamb menyecske az előnével, felléptek még: az asszonykórus a siratónótákkal, valamint a férfiak, eredeti becsmerlő rigmusokkal.

— Hogy a szegfű?
— Tíz forint.
— Viccel, mi? No, komolyul kérem, mennyiért adja?
— Tíz forint, mondtam már!

— Édesjőistenem, jajszejénymber, nyakára maradt a virág, ő, de sajnálom, ezért kár volt neki idejönni! (Oh irgalom atyja, ne hagyj el!)

— Na, nem bánom, legyen négy, és az egészet elviszem.

— Ne kelljen itt csórikámnak ácsorogni. Hideg az éjszaka.

— Mit akartok? Fonnyadt szegfűt venni. Mindjárt hanyattvágom magamat. Huva tettem az eszemet, amikor titeket küldtelek ide! Majd adja ez még két forintért is. Nem tizért!

Z. bácsinak elfogy a türelme, szétzavarja a színjátszókör társulatát, s közli, nekik sehogyan sem eladó a szegfű. Önértet is van a világban, s annak sem lehet a végtelenségig letörni az árát! Három-négyszer visszatér még az éjszaka folyamán az együttes valamelyik tagja jobb-rosszabb alakítással, míg végül szempillantás alatt eltűnnek. Fogtak egy „verebet”. A Pest megyei közséből jött termelő egy kisbuszra való szegfűt mér szét — háromért. A burleszkfilmek tömegverekedése unalmas tarokkparti ahhoz képest, amit az olcsó áru idéz elő a szűk utca közepén. Egymás feje fölött átnyújtott ezerforintosok, öt-százasok kötegei szögezik a Nysa oldalához. Mint vesztet csapat szurkolóitól szorongatott fuballbíró, úgy húzza össze magát a megröghant tulaj. A pénzt sem meri elvenni, riadtan nézi, mi lesz, ha ezek majd nem egymás haját tépik? Beveti magát egy gazdátlan pult mögé, s onnan osztja az igazságot — és a vizsályt keltő olcsó szegfűt. Tíz percig. De lehetett tán negyedóra is, míg elvitték a szegfűjét. A siserehad gyűrűjében egyetlen virágüzlet kiskereskedőt láttam. Vagy csak a szemem káprázott?

Milan dühös. Átvirrasztott éjszakától paprikás szeméivel mereven figyeli az Eötvös utat, s ahogy a Soroksári

út után elhagyjuk a Budapest táblát, a fél kézzel előhalászott hazai szendvicsből nagyot harap, oly erővel, mintha valakinek a torkát sejtene a fogai között. Mesze van még Szőreg, az egyenletesen duruzsoló Volga meg jócskán álmosít, jobb hát beszélgetéssel üzni a ránk-ránktörő álmokkört.

— Most mondd meg, ki jár jobban? En egész évben dolgozom, mint egy állat. Szedem, pucolom, osztályozom, elültetem a tulipán-hagymát. Permetezem, kapálom, gyomlálom, míg végül leszedhetem a virágot. Reggeltől estig csomódom, kötözöm, pakolom, és felhozom a piacra. A piros Oxfordnak, Apeldoornnak a szála belekerülhet 1 forint, egyötvenbe, mire idáig jutok. Tartom kettőre, ezek lealkudják egyre, aztán kivárik, míg odaadom nyolcvan fillérért. És két perc alatt elvisznek ezret...

Igriczi Zsigmond

Következik:

Flóra Bratislava '84)

A Bartók kórus Japánban

„Elhozták a zenét Kodály országából” — hirdette az egyik koncert meghívója Machidában, a majd negy-százezer lakosú, Tokió mellett „faluban”. Hat nagyszerű hangverseny, egy televíziós szereplés, rádiófelvétel, rengeteg élmény, a japán élet, a japán emberek megannyi csodája, érdekes tapasztalatok egy karvezető-szeminárium gyakorlókorúsként — ez a kint töltött idő rövid összefoglalása.

Az út Moszkváig repülővel két és fél óra. Onnan Habarovszk egy másik repülővel kilenc óra. Nahoda vonattal tizenhat óra. Yokohama hajóval két és fél nap. A távolság az óthontól tízezer kilométer. Egy másik földrészen, más emberek között, mindig izgalmas dolog magyarnak lenni. Japánban nagyszerű dolog. A japán embernek Magyarországon nem a „tshikosch, gulasch, fokosch” országa, hanem elsősorban Kodályé, a zenéé, aki már járt itt, annak az élményeké, a szereteté is. Meglepően sokat tudnak rólunk, még több érdekli őket, sokan tudnak vagy éppen tanulnak magyarul. Sapporóban, a karvezető-kurzuson találkoztunk egy kislánnyal, aki azt mondta: „Most elindulok tanulni magyar.” Majd angolul fejezte be: „mert Kodály nyelvét meg kell tanulni.” Vagy az a kislány, aki az első találkozásakor annyit tudott magyarul, hogy szia, az utolsó napokban meg lehetett kérdezni tőle: „nem tudod, mit csinálunk most?” A válasz: „megyünk sétálni”.

Az első koncert színhelye (leszámítva a hajón a kapitány felkérésére az utasoknak adott ringatózó ten-

A közös cél a fontos

Élvonalban a gabonaforgalmi fiataljai

A Gabona Tröszt ifjúsági bizottsága a vállalati munka, a vállalati élet minden területére kiterjedő versenymozgalmat hirdetett nyolc esztendeje. Szempontjai igen hasonlóak a szocialista brigádmozgaloméhoz. Legfőbb különbség: e versenyben csak fiatalok — 35 éven aluliak — nevezhetnek.

— Az 1976-os versenyt is mi nyertük — kezdi a beszélgetést Puskás István, a Csongrád megyei Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalat KISZ-titkára. — Vándorserleget alapítottunk, amely most hét év után került vissza hozzánk. Tavalyelőtt is szép eredményt értünk el, harmadikkok lettünk a 22 pályázó vállalat, kutató intézet között.

— Lássuk, mivel érdemelte ki a Csongrád megyei vállalat fiatalja 1983-ban az első helyet.

— Nekünk nagyon tetszik, hogy ebben a versenyformában egzakt számokkal mérhetők a teljesítmények. A maximális pontszám 300 volt, 234-et értünk el. A vállalat 353 fiataljából 283-an tagjai szocialista brigádoknak. Tavaly 28 fiatal jelentkezett újjátással. 16-ot sikerült bevezetnünk. A munkavédelmi őrszolgálatot, valamint üzemi tűzrendészeti

feladatokat 116-an vállaltunk. 14 ezer 508 órát dolgoztunk társadalmi munkában. Mindenkit ösztönzünk a továbbtanulásra, a legkülönbözőbb iskolatípusokban — levelező és esti tagozatokon — 63-an tanulnak, politikai képzésben 297 fiatalunk vesz részt. Sokukat sikerült megnyernünk az ifjúsági szövetségnek, tavaly 13 százalékkal nőtt a taglétszámunk, 211-en vagyunk KISZ-esek.

— Beszédeselek ezek a számok, s a siker még értéke-sebb, ha figyelembe vesszük, tavaly aszályos esztendő volt.

— Osztottunk a mezőgazdaság gondjában. Kiszállító megye a miénk, vagyis mindig több terem Csongrádban, mint amennyit felhasználunk. Tavaly az aszály miatt jelentős mennyiségű társ-vállalati szállítástunk volt: 100 tonna gabonát fuvaroztak hozzánk vasúton, közúton. A hétvégeken is érkeztek szállítmányok. Keményen kellett dolgoznunk, hogy mihamarabb megszűnjék a takarmányhiány. Eleget tettünk a rendkívüli feladatnak, egyetlen panasz sem érkezett a vállalatához.

— Föltűnő a fiatalok újtói kedve.

— Megvan az oka. A rendelkezésünkre álló berende-

zések, a technikánk nagyobb része elavult, korszerűtlen. Ugyanakkor kicsi a vállalat fejlesztési alapja. Érthető, hogy biztatunk mindenkit, törje a fejét, hogyan könnyíthetnének a munkán. A legsikeresebb újtást a szentesi fiatalok végezték. Megoldották a keverőüzem automatikus mérlegvezérlését. Három ember munkáját váltották ki. Az automata a tárolókamrákból szükséges mennyiséget meghatározott receptúra szerint szabályozza.

— Miért vesznek részt olyan sokan munkavédelmi órájaton?

— Megeszerzte megtalálható telephelyeink. Raktáraink egy része fából készült, eleve tűzveszélyes. A liszt és a levegő egy bizonyos koncentrációban robban. Természetesen ezt is állandóan ellenőriznünk kell, hogy kiküszöböljük a veszélyt. A malmokban, a keverőkben rengeteg a forgó, mozgó alkatrész. Munkatársainkat védjük, mikor körbejárjuk a 80—100 telephelyet, ahová a hivatásos rendészek nem jutnak megfelelő rendszerességgel.

— Váserhelyen. Makón, Szentesen, Szegeden, négy üzemben dolgoznak. Hogy sikerült mindenhol megnyerni a fiatalokat?

— A közös cél a fontos, nem az, hogy hány helyen dolgoznak meg érte. Igen nagy jelentőségű ez a versenymozgalm, mert a legtöbb fiatal (s az ezer dolgozónk egyharmada az) sikerült mozgósítanunk. Mint a legtöbb helyen, nálunk is körülbelül öt éven belül várható egy nagy generációváltás. Vezetőink közül sokan nyugdíjba mennek, vagy eléri a nyugdíjkorhatárt. Nagyon figyelünk az utánpótlásra. Célunk, hogy vállalatunkon belül oldjuk meg a káderügyeket. Tudunk perspektívát biztosítani az ambíciózus, tehetséges fiataloknak. De általában a közösségi szellem jó hatással van a dolgozókra. Meglétszik a teljesítményeken. Remélem, nem tartanak elfogultnak, ha szóvá teszem, a fiatalok érdeme is, hogy vállalatunk a tröszt első öt legjobbjára köze tartozik.

Mag Edit

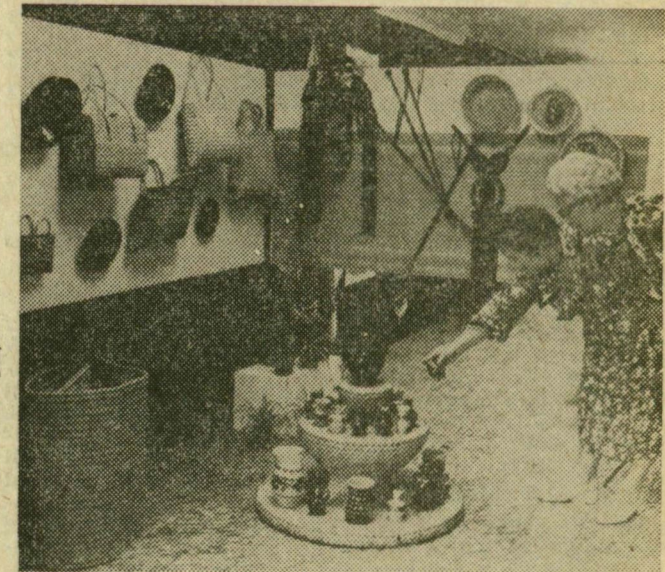
Országos vízgazdálkodási napok

Csütörtökön és pénteken országos vízgazdálkodási napokat tartottak Tiszaföldváron. A kétnapos rendezvényen a hazai vízügyi vállalatok, mezőgazdasági terme-

lési rendszerek, gépgyártó vállalatok képviselőin kívül, külföldi szakemberek is részt vettek. Áttekintették az öntözés helyzetét és továbbfejlesztésének lehetőségeit. Mint megállapították: a kormányintézkedések megfelelően ösztönöztek az öntözésre, az utóbbi évekhez hasonlóan, az idén nagyobb területen kaptak mesterséges csapadékot a növények.

A tanácskozáson utaltak arra, hogy az öntözéses gazdálkodás hatékonysága érdekében javítani kell a technikai feltételeket, ki kell fejleszteni a takarékos-ságot szolgáló optimális vízelosztó berendezéseket. Hangsúlyozták a gondos faj-takiválasztás szükségességét. Az öntözött területekre olyan növényfajtaikat kell vetni, amelyek képesek a nagyobb terméshozamra, a mesterséges csapadék intenzív hasznosítására.

Népművészeti kiállítás

Pénteken, tegnap Szegeden, a KISZÖV-klubban (Arany J. u. 9.) kiállítás nyílt a Csongrád megyei ipari szövetezeten népművészeti termékeiből. A kiállításon — amelyet Horváth János, a KISZÖV elnöke nyitott meg — népművészeti kerámiák, háziszőttek, gyékényvárak, lőszerszármok, hímzések is láthatók. A szép árú üzletekben is kaphatók, külföldre is szállítanak a termékekből. A kiállítás ma, szombaton, és holnap, vasárnap délelőtt 10-től este 6 óráig tekinthető meg.